

Żadna przemoc nie poskramia, lecz rozdrażnia człowieka.

Lew Tołstoj

**SPRAWOZDANIE
ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO
DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE SĘPOPOL**

2018

Osoby koordynujące procedurę *Niebieskie Karty* – pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Sępólno:

1. Sylwia Demczuk -	starszy pracownik socjalny	–MGOPS Sępólno
2. Marta Garasimowicz -	pracownik socjalny	- MGOPS Sępólno
3. Elżbieta Rudzińska -	specjalista pracy socjalnej	- MGOPS Sępólno;
4. Danuta Tołoczko -	specjalista pracy socjalnej	- MGOPS Sępólno;
5. Barbara Wołosz -	specjalista pracy socjalnej	- MGOPS Sępólno.

W 2018 roku w związku z zmianą miejsca pracy nastąpiła zmiana:

- w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego – na własną prośbę odwołany został Pan Radosław Kubkowski (przedstawiciel (Policji) na to miejsce powołano Pana Marcina Kabelisa.
- Panią Iwonę Chyrzewską (osoba koordynująca procedurę NK) zastąpiła Pani Marta Garasimowicz.

Pracę Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych reguluje:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015r. poz.1390).
2. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzoru formularzy „Niebieska Karta” (NK).
3. Uchwała Nr XII/82/11 Rady Miejskiej w Sępólnie z dnia 17 listopada 2011r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Sępólnie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.
4. Uchwała Nr III/88/18 Rady Miejskiej w Sępólnie z dnia 28 grudnia 2018r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sępólnie na lata 2019-2025.
5. Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Sępólnie z dnia 08 marca 2012 r.
6. Regulamin Funkcjonowania Grup Roboczych z dnia 08 marca 2012 roku.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Sępólnie, profilaktyka oraz koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu.

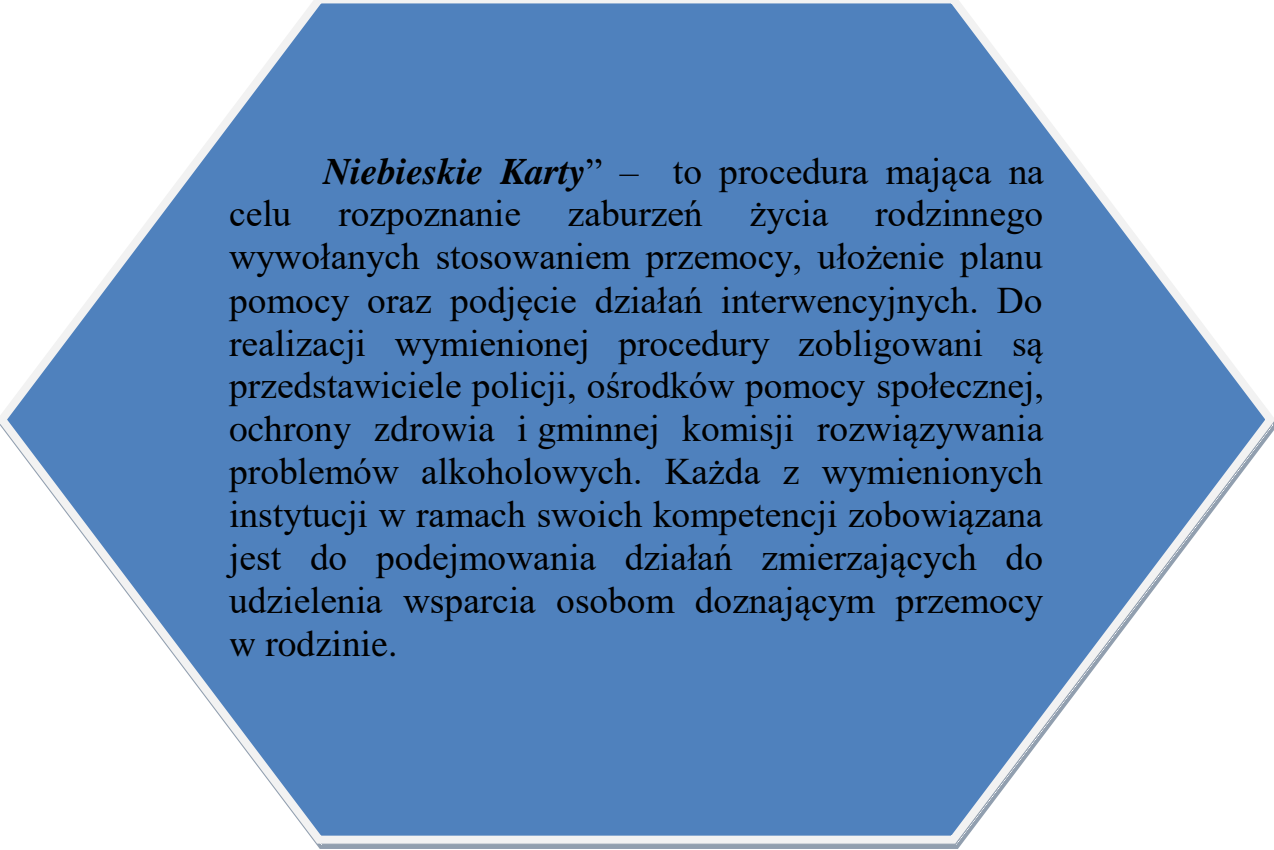
Przemoc na ogół kojarzy się z biciem, popychaniem, kopaniem, czyli znęcaniem się fizycznym, ewentualnie zmuszaniem do upokarzających czynności lub też gwałtem. Jednakże należy posiadać wiedzę, iż przemocą jest też poniżanie, oczernianie, wyzywanie, ograniczanie swobody, izolowanie od otoczenia itp. W takich przypadkach ranione są uczucia, niszczone poczucia własnej wartości. Osobą doznającą przemocy w rodzinie może być każdy, szczególnie:

- współmałżonkowie lub partnerzy (najczęściej kobiety);
- dzieci,

- osoby starsze,
- osoby chore i niepełnosprawne.

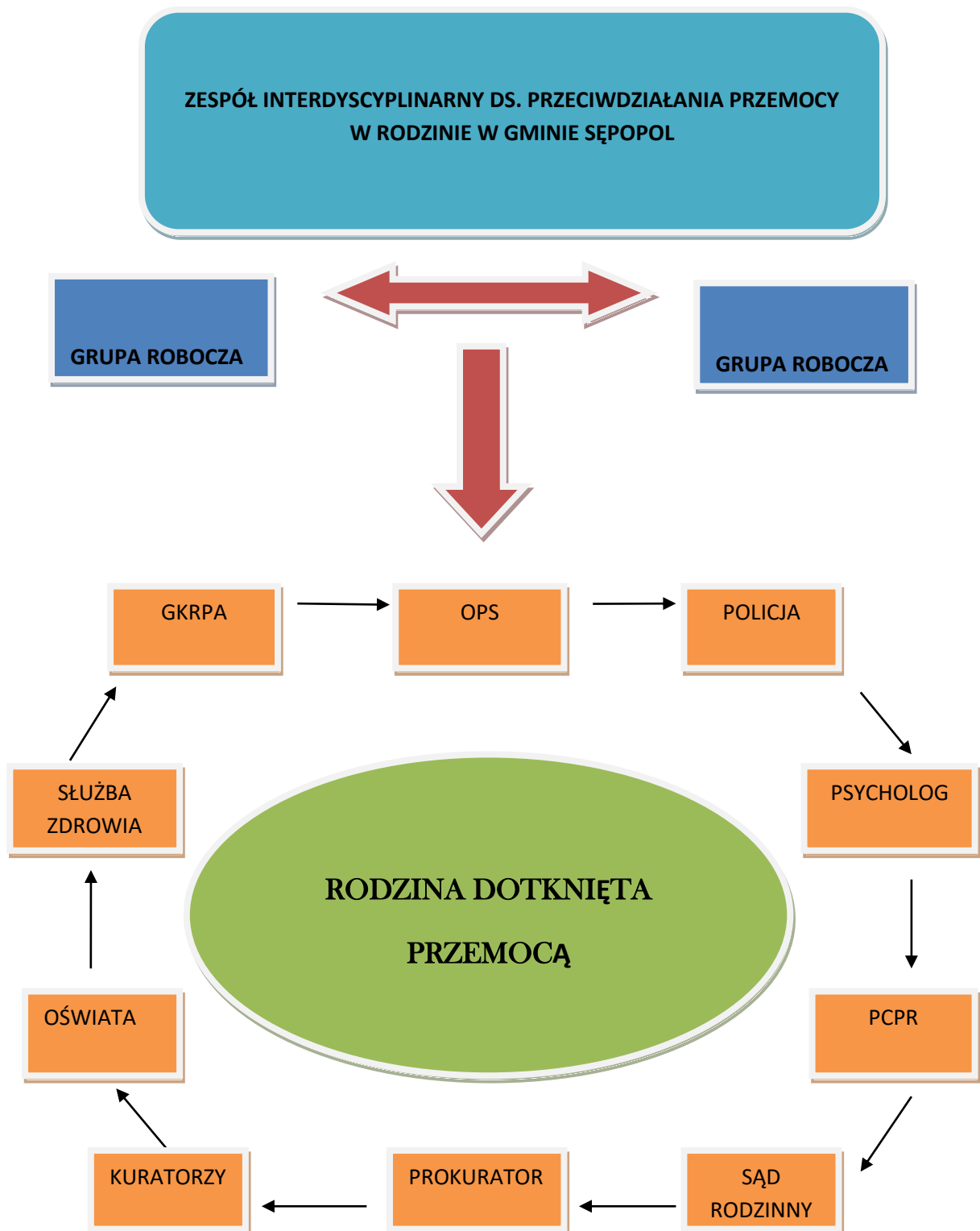
Główne narzędzie wykorzystywane do pracy to procedura „Niebieskie Karty”. Celem prowadzonych czynności jest spowodowanie zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie poprzez: rozpoznanie zaburzeń życia rodzinnego wywołanych stosowaniem przemocy, ułożenie planu pomocy oraz podjęcie działań interwencyjnych i pomocowych. Do realizacji wymienionej procedury zobligowani są głównie przedstawiciele policji, ośrodków pomocy społecznej, ochrony zdrowia, oświaty i gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych przy współpracy kuratorów sądowych, asystentów rodziny, psychologa itp.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje poprzez wypełnienie formularza NK-„A” - przez przedstawiciela: policji, pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia lub gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i niezwłoczne przekazanie (nie dłużej niż w ciągu 7 dni) do przewodniczącej zespołu interdyscyplinarnego. Zakończenie procedury następuje, gdy ustanie przemoc w rodzinie i jest uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. Całe postępowanie kończy się protokołem podpisanym przez przewodniczącego.

Niebieskie Karty – to procedura mająca na celu rozpoznanie zaburzeń życia rodzinnego wywołanych stosowaniem przemocy, ułożenie planu pomocy oraz podjęcie działań interwencyjnych. Do realizacji wymienionej procedury zobligowani są przedstawiciele policji, ośrodków pomocy społecznej, ochrony zdrowia i gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Każda z wymienionych instytucji w ramach swoich kompetencji zobowiązana jest do podejmowania działań zmierzających do udzielenia wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie.

SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SĘPOPOL

Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty”

W 2018 roku do realizacji procedury „Niebieskie Karty” powołano **12 Grup Roboczych**, w skład, których wchodzi:

- Pracownik socjalny – w 12 grupach;
- Policja – w 12 grupach;
- GKRPA – w 11 grupach;
- Oświata – w 6 grupach
- Kurator – w 3 grupach
- Psycholog – w 12 grupach
- Służba zdrowia – w 3 grupach
- Asystent Rodziny – w 2 grupach

Łącznie odbyło się **48** spotkań grup roboczych.

Liczba założonych w 2018 roku i przekazanych do przewodniczącego zespołu formularz Niebieska Karta –A”- **15**: w tym 5 z miasta, 10 z terenu wsi. (z tego wszczynających procedurę NK 14).

Niebieskie Kart „A” założone przez:

- Policja - 9
- OPS - 6
- Oświata - 0
- Ochrona Zdrowia - 0
- GKRPA - 0

Liczba wypełnionych formularzy „NK - C” – **17** z osobą wobec, której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą i formularzy „NK - D” – **15** z osobą podejrzaną o stosowanie przemocy.

Łączna liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” – **21**, w tym liczba kontynuowanej procedury kart założonych w 2017 roku –**9**.

Liczba rodzin, którym więcej niż jeden raz zakładano „NK- A” – **1**

Liczba zakończonych procedur „NK” –**11**

Liczba zamkniętych procedur „NK” bez prowadzenia postępowania - **1**

Ogólna liczba osób w rodzinach, które były objęte pomocą grup roboczych – **73** w tym:

- Kobiety – **22**
- Mężczyźni – **22**
- Dzieci – **29**

Liczba osób bezpośrednio dotkniętych przemocą z podziałem na:

- Kobiety- **19**
- Mężczyźni- **3**
- Dzieci- **6**

W 2018 roku grupy robocze prowadziły działania pomocowo-interwencyjne w **21** rodzinach (systematyka w zależności od ilości):

- tworzenie planu działania
- rozmowy wspierające z ofiarami przemocy i informujące o formach pomocy prowadzone przez pracownika socjalnego;
- wizyty dzielnicowego;
- wizyty pracownika socjalnego;
- konsultacje u psychologa dla jednej i drugiej strony oraz innych członków rodziny;
- pomoc materialna i rzeczowa;
- kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- wsparcie w formie asystenta rodziny;
- wnioski do prokuratora;
- pomoc w zatrudnieniu;
- wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży – finansowany ze środków GKRPA w Sępopolu.

Czas trwania procedury „Niebieskie Karty” -12 NK

Lp.	Okres prowadzenia procedury liczba miesięcy od – do	Liczba prowadzonych procedur ze wskazań. przelicznika w %
1.	od 0 do 3	2 - tj.16,67%
2.	od 4 do 6	5 - tj.41,67%
3.	od 7 do 9	3 - tj.25%
4.	10 i powyżej	2 - tj.16,67%

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

W minionym roku członkowie Zespołu systematycznie brali udział w posiedzeniach, na których między innymi omawiano realizację procedury „Niebieskie Karty” na terenie Gminy Sępólno oraz realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2018.

Odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego:

- 04 styczeń
- 23 marzec
- 22 czerwiec
- 21 wrzesień
- 21 grudzień.

Protokoły ze spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego są do wglądu w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sępopolu.

Spotkania odbywały się nie rzadziej niż raz na trzy m-ce, zgodnie z zapisami ustawy. Nie zachodzi konieczność organizowania częstszych posiedzeń Zespołu z tego względu, że procedurę „Niebieskie Karty” prowadzą grupy robocze, a większość członków Zespołu

Interdyscyplinarnego jest także członkami grup roboczych. Ponadto jak wymieniono na wstępie, osobami koordynującymi procedurę „NK” są pracownicy socjalni, którzy mają bezpośredni kontakt z przewodniczącą ZI, psychologiem i na bieżąco konsultują sprawy budzące wątpliwości, bądź wymagające dodatkowych działań innych podmiotów.

Ponadto członkowie Zespołu spotkali się na szkoleniu, które odbyło się w siedzibie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępopolu 19 października 2018 roku.

Zespół działał w kierunku integrowanie i koordynowanie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, co w rezultacie ma doprowadzać do coraz ściślejszej współpracy pomiędzy instytucjami odpowiedzialnymi za realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w Gminie Sępopol. W 2018 roku kontynuowano „dobre praktyki” stanowiące pracownika socjalnego koordynatorem pracy grup roboczych. W opinii członków Zespołu i Grup Roboczych ta zasada pozytywnie wpływa, na jakości pracy grup roboczych oraz podniesienie poziomu udzielanej pomocy osobom dotkniętym przemocą.

Zadanie realizowane w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2018.

Zespół Interdyscyplinarny nie dysponuje wyodrębnionymi środkami finansowymi na realizację zadań Programu. Wkład finansowy do realizacji zadań programowych pokrywany jest ze środków poszczególnych instytucji, które ten program realizują oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępopolu dofinansowuje projekty różnych podmiotów z terenu gminy.

GKRPA poza dofinansowywaniem projektów sama inicjuje działania mające na celu wsparcie grup problemowych w eliminowaniu lub łagodzeniu skutków wpływających na zjawisko przemocy w rodzinie.

Szkoły znajdujące się w Gminie Sępopol, które realizują projekty angażujące dzieci, rodziców, pedagogów, a czasami też wychodzą poza obręb szkoły np. Festyny rodzinne.

Wymieniając jednostki pracujące na rzecz wspierania rodzin nie można pominąć Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępopolu, który jest koordynatorem znacznej części realizowanych zadań wyznaczonych przez Program.

Działania prowadzone w poszczególnych instytucjach:

MGOPS

- Wsparciem asystenta rodziny objęto 18 rodzin w tym 3 zagrożone przemocą;
- Wsparciem psychologa objęto 116 osób; 39 z rodzin dotkniętych przemocą
- Poradnictwo socjalne – osoby z 562 rodzin w tym 51 osób z rodzin objętych procedurą „NK”
- Pomoc finansowo- usługowo-rzeczowa – 382 rodziny - w tym 10 rodzin objętych procedurą „NK”
- Na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Sępopolu jest zakładka – *Polityka społeczna*- zamieszczono tam dane o Zespole Interdyscyplinarnym do spraw przemocy w rodzinie. Obszerne informacje o działalności związanej z przemocą w rodzinie umieszczono na stronie www.mgops.sepopol w zakładce *Zespół Interdyscyplinarny*.

- W holu budynku MGOPS są tablice z informacjami i plakatami. Plakaty zakupiono, jak też otrzymano bezpłatnie. Ekspozowano też prace wykonane przez uczniów szkół z terenu Gminy Sępopol.
- Ulotki i broszury wykładane są w holu Ośrodka, rozdawane w czasie festynów rodzinnych, które odbywają się, co roku, w czasie zabaw plenerowych, rozdawane są w szkołach w czasie zebrań rodziców, w trakcie warsztatów organizowanych dla rodziców.

W ramach współpracy **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie** w Bartoszczech informowało o:

1. Realizacji i terminie spotkania organizacyjnego kolejnej edycji programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie dając możliwość skorzystania z tej oferty.

W trakcie prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” grupy robocze zaproponowały 6 osobom udział w zajęciach. 1 osoba wyraziła chęć uczestnictwa, co potwierdziła u pracownika PCPR w Bartoszczech. Do udziału zgłosiły się 1 osoba i ukończyła program.

2. Realizacji *Programu działań profilaktycznych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą w Powiecie Bartoszyckim na lata 2017-2018..*

W ramach programu przeprowadzono warsztaty, w których uczestniczyli mieszkańcy z terenu naszej gminy typowani przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny:

- a) Warsztaty dotyczące radzenia sobie z agresją i złością – zadeklarowało uczestnictwo 5 osób - (marzec 2018).
- b) „Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od przemocy poprzez rozwijanie zainteresowań i uzdolnień, jako alternatywy zachowań destrukcyjnych” maj 2018) - 6 osób zadeklarowało chęć uczestniczenia – 3 osoby uczestniczyły;
- c) „Przemoc w rodzinie a prawo karne. Rola Policji w systemie pomocy dziecku krzywdzonemu- możliwości i ograniczenia) – szkolenie dla pracowników socjalnych i asystentów rodzin (czerwiec 2019) 3 osoby zadeklarowały uczestnictwo – 3 uczestniczyły.
- d) „Rozwijanie umiejętności wychowawczych i komunikacji w rodzinie” – uczestnictwo zadeklarowało 6 osób.

W dniach 27.11.-10.12 propagowano ideę „Białej Wstążki” w budynku MGOPS w Sępopolu.

Szkoły na terenie miasta i gminy Sępólno

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sępólnie:

Cel 1. Podniesienie poziomu wiedzy i zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie oraz podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działanie	Liczba odbiorców
Zajęcia wychowawczo profilaktyczne:	
<ul style="list-style-type: none"> • „My i nasze uczucia”, „Nasze dziecięce prawa”. • „Dzieci w trudnej sytuacji"- jak sobie radzić? • „Lubię siebie bo jestem wyjątkowy"- zajęcia w ramach kampanii ZTU • Obchody Światowego Dnia Praw Dziecka – zajęcia edukacyjne „Stop przemocy! Mam prawo czuć się bezpiecznie.” 	Uczniowie kl. I- III- 93 uczniów
<ul style="list-style-type: none"> • „Czym jest empatia?” • Jak być asertywnym? • Sytuacje trudne w domu i w szkole- jak sobie z nimi radzić? • Nasze emocje i uczucia i ich wyrażanie. • Co nas trapi?- porozmawiajmy o problemach. • Omawiamy prawa i obowiązki członków rodziny. • Zajęcia w ramach programu Zachowaj Trzeźwy Umysł - „Pomagając innym staję się lepszym” • „Poznaję siłę pozytywnego myślenia. • Obchody Światowego Dnia Praw Dziecka – Prawa człowieka na świecie. • Jak zapobiegać nieporozumieniom? Poszerzamy nasze umiejętności z zakresu komunikacji. • Agresja słowna i fizyczna- jak sobie z nią radzić? • „Rodzina podstawowa wartość w 	<p>41 uczniów – kl. IV- VI</p> <p>32 uczniów- kl. IV-VI</p> <p>32 uczniów- kl. IV-VI</p> <p>32 uczniów- kl. IV-VI</p> <p>32 uczniów – kl. IV- VI</p> <p>106 uczniów – kl IV-VI</p> <p>106 uczniów – kl IV-VI</p> <p>73 uczniów</p> <p>73 uczniów</p> <p>32 uczniów</p>

<p>życiu człowieka”</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • „Akceptuję siebie”- wzmacniania poczucia własnej wartości, budowanie adekwatnej samooceny. • „Prawa Dzieci na świecie”- prawo do ochrony zdrowia – Obchody Światowego Dnia Praw Dziecka. • „Najtrudniej poznać samego siebie” – budowanie poczucia własnej wartości- Zaj. w ramach kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł. • Wychowanie w duchu tolerancji i szacunku do drugiego człowieka. • Elementy negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. • Wpływ emocji na porozumiewanie się z innymi. • Czy inny znaczy gorszy?- budujemy postawę empatii i tolerancji. • Stereotypy i uprzedzenia- jak im nie ulegać? 	<p>100 uczniów VII- gim</p> <p>100 uczniów VII- gim</p> <p>110 uczniów VII- gim</p> <p>21 uczniów</p> <p>21 uczniów</p> <p>32 uczniów</p> <p>32 uczniów</p> <p>46 uczniów</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Udział w spektaklu wychowawczym o szacunku, tolerancji i dobrych zachowaniach „Najlepszy rachunek to dobro plus szacunek”. • Spektakl na temat ksenofobii i braku tolerancji „Jan X” 	<p>Uczniowie kl. I- III- 93 uczniów</p> <p>95 uczniów VII- gim</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Happening-Obchody Ogólnopolskiego Dnia Bezpiecznego Internetu - mini happening „Jesteśmy silni bez hejtu i dajemy siłę innym” 	<p>Uczniowie I-III, IV- VI i VII- gimn</p> <p>277 uczniów</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Konkurs plastyczno- literacki „Autoportret”, w ramach kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł 2018”---- 	<p>74 uczniów</p>

Prelekcje dla rodziców:

- 18.01.2018r. – „Internet bez przesady” w kl. IV- VII i gimn. oraz „Komputer mój przyjaciel” kl. I- III SP w ramach projektu kształtowania bezpiecznych zachowań w sieci.- **55 rodziców**
- „Poczucie wartości kluczem do szczęścia”- jak budować poczucie własnej wartości u dziecka?- maj 2018r. – **60 rodziców**
- „Zagrożenia związane z zażywaniem nowych substancji psychoaktywnych przez młodzież”- listopad 2018 – **59 rodziców**

Cel 2. Poszerzenie oferty pomocowej dla ofiar przemocy w rodzinie oraz udostępnianie różnorodnych efektywnych form wsparcia.

- Objęcie pomocą psychologiczno- pedagogiczną uczniów pochodzących z rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty (**4 uczniów**) w miarę potrzeb:
 - udział w zajęciach specjalistycznych,
 - rozmowy wspierające,
 - bieżące monitorowanie sytuacji dydaktyczno- wychowawczej uczniów,
 - ścisła współpraca z psychologiem i Sądem Rodzinnym.

Cel 4. Rozwijanie i usprawnianie interdyscyplinarnego systemu interwencji i wsparcia rodziny dotkniętej przemocą, poprzez zwiększenie poziomu kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy:

- Udział **dwóch** nauczycieli w szkoleniu „Specyfika pracy z osobami uwikłanymi w przemoc, psychologiczny i prawny portret osób w procedurze Niebieskiej Karty z elementami RODO”,

Szkoła Podstawowa w Wiatrowcu

Cel 1. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunki działań:

	Nazwa działania	Sposób realizacji	Odbiorcy	Liczba uczestników
1.1	Podniesienie poziomu wiedzy i zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie	Udział w spektaklach teatralnych	uczniowie	54
		- Przeprowadzenie diagnozy w oparciu o ankietę dla uczniów kl. V – VIII dotyczącą rozpoznawania zagrożeń związanych z dostępem do środków psychoaktywnych w najbliższym otoczeniu	uczniowie	29

		oraz inicjacji alkoholowej		
1.2	Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy - o zakazie kar cielesnych wobec dzieci	<p>„Przemocy i agresji mówimy nie!” - zajęcia z wychowawcami</p> <p><u>Pedagogizacja rodziców:</u></p> <p>1. Karanie i nagradzanie jako metody wychowawcze</p> <p>2. „Agresja wśród dzieci i młodzieży”</p> <p>3. „Zapoznanie z Konwencją o prawach Dziecka”</p> <p>4. „Aktywnie spędzam czas z rodziną”</p> <p>5. „Skutki uzależnień i nałogów”</p> <p>6. „Poczucie własnej wartości – kluczem do szczęścia”</p>	<p>uczniowie</p> <p>rodzice</p> <p>rodzice</p> <p>rodzice</p> <p>uczniowie</p> <p>uczniowie</p> <p>uczniowie</p>	<p>57</p> <p>31</p> <p>39</p> <p>29</p> <p>63</p> <p>37</p> <p>34</p>
	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	<p>7. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – samoksztalcenie</p> <p>8. Spotkanie z funkcjonariuszami straży granicznej – zagrożenia: cyberprzemoc, dopalacze, narkotyki, handel ludźmi</p>	<p>nauczyciele</p> <p>uczniowie</p>	<p>13</p> <p>37</p>
1.3 1.4 1.5	Prowadzenie poradnictwa rodzinnego, służącego wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych	- Realizacja programu profilaktycznego - Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł”	<p>uczniowie</p> <p>rodzice</p> <p>uczniowie</p>	<p>63</p> <p>34</p> <p>3</p>

kompetencji rodziców opracowanie i realizacja programów promujących i wdrażających prawidłowe metody wychowawcze w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą	- Realizacja programu „Fantastyczne możliwości”	rodzice	3
	- Współpraca z PCPR w Bartoszycach	uczniowie	3
	- Współpraca wychowawcy z kuratorem rodzinnym	uczniowie	1
	Współpraca wychowawcy z asystentem rodziny	uczniowie	4
	Konsultacje indywidualne z rodzicami, pedagogizacje:	rodzice	32
	- „Jak bezpiecznie spędzać czas z dziećmi”	rodzice,	10
	- „Procedura Niebieskiej Karty”	uczniowie	2
	- Spotkanie z policjantem – przeciwdziałanie patologii społecznej, przestrzeganie przed absencją, sposób na nudę.	rodzice	21
	- „Narkotyki i dopalacze – zagrożenia, o których musimy wiedzieć”	uczniowie	36
	- „Bezpieczne korzystanie z Internetu i mediów społecznościowych”	uczniowie	21
	- Na zebraniach rodzicielskich omawiano zagrożenia związane z używaniem substancji psychoaktywnych: dopalaczy narkotyków, alkoholu oraz bezpieczeństwem	rodzice	63
		uczniowie	37
		rodzice	19
	rodzice	32	

		w Internecie		
1.6	Promowanie wartości rodziny i sposobów rozwiązywania problemów rodzinnych bez agresji	- Organizacja festynów rodzinnych - promowanie sposobów spędzania czasu wolnego oraz zdrowego stylu życia, realizacja zajęć w ramach programu „Wychowanie do życia w rodzinie”, okolicznościowe gazetki ścienne, lekcje z wychowawcami	uczniowie,	68
			rodzice	41
		– Pogadanki na lekcjach dotyczące tolerancji, szacunku, przyjmowania postaw asertywnych, świadomego korzystania z komputera i wyboru programów TV, kultury języka, stosowania form grzecznościowych w życiu codziennym.	uczniowie,	77
			rodzice	42
- Udział w V gminnym przeglądzie spektakli profilaktycznych w Sępopolu	uczniowie	63		
	rodzice	20		

Szkoła Podstawowej w Dzięrzycach

Cel 1. Podniesienie poziomu wiedzy i zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie oraz podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunki działań:

	Nazwa działania	Sposób realizacji	Odbiorcy	Liczba uczestników
1.1	<i>Podniesienie poziomu wiedzy i zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie</i>	Udział w spektaklach teatralnych profilaktycznych (4 spektakle)	Uczniowie Nauczyciele	71 12
1.2	<i>Podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie, poprzez prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie, opisują mechanizmy przemocy w rodzinie, promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie kar cielesnych wobec dzieci, promują postawy społecznej odpowiedzialności za zgłaszanie aktów przemocy</i>	Pogadanki , Projekcja filmów Dyskusje tematyczne Spotkania rodziców	Uczniowie Uczniowie Uczniowie Rodzice	15 15 15 32
1.3	<i>Upowszechnianie oraz poprawa jakości programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez: opracowywanie, realizację programów edukacyjnych dla dzieci młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i>	-Udział w spektaklach profilaktycznych (3 spektakle) - pedagogizacja (godziny wychowawcze, zebrania rodziców, rozmowy indywidualne) - rozmowy terapeutyczne - współpraca z asystentami rodziny - współpraca z policjantem	uczniowie nauczyciele uczniowie rodzice uczniowie wychowawcy klas,	70 8 42 32 7 3

		dzielnicowym	nauczyciele	3
			wychowawcy, nauczyciele	2
1.4 1.5	<i>Prowadzenie poradnictwa rodzinnego, służącego wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców opracowanie i realizacja programów promujących i wdrażających prawidłowe metody wychowawcze w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą</i>	Realizacja programu profilaktycznego - Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł” Współpraca z PCPR w Bartoszycach Współpraca wychowawcy z kuratorem rodzinnym	uczniowie rodzice uczniowie rodzice rodzice uczniowie	71 50 1 1 3 3
	1.4. <i>opracowanie, realizację programów promujących i wdrażających prawidłowe metody wychowawcze w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;</i>	Konsultacje indywidualne z rodzicami, pedagogizacje: - „Procedura Niebieskiej Karty” - Spotkanie z policjantem	uczniowie rodzice rodzice	34 34
	1.5. <i>prowadzenie poradnictwa rodzinnego, służącego wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców</i>		rodzice uczniowie	15 34
1.5	<i>Promowanie wartości rodziny i sposobów rozwiązywania problemów rodzinnych bez agresji</i>	Organizacja uroczystości szkolnych z udziałem rodziców. Promowanie sposobów spędzania czasu wolnego oraz zdrowego stylu życia: - realizacja zajęć w ramach	uczniowie, rodzice Uczniowie Uczniowie	71 71 37

		programu „Wychowanie do życia w rodzinie”,	uczniowie rodzice	71 71
		-okolicznościowe gazetki ścienne,	uczniowie rodzice	13 13
		- lekcje z wychowawcami		13
		- Program profilaktyczny „Domowi Detektywi”		14
		- Program profilaktyczny „Fantastyczne możliwości”		14

Szkoła Podstawowa im. Adama Loreta w Ponikach

Cel 1. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunki działań:

	Nazwa działania	Sposób realizacji	Odbiorcy	Liczba uczestników
1.1	Podniesienie poziomu wiedzy i zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie	Udział w spektaklach teatralnych	uczniowie	44
1.2	Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy - o zakazie kar cielesnych wobec dzieci	„Jak bronić się przed agresją?”- zajęcia z wychowawcami	uczniowie	51
		<u>Pedagogizacja rodziców:</u> 1. „Problem agresji wśród dzieci”	rodzice	26
		2. „Zapoznanie z Konwencją o prawach Dziecka”	rodzice	21

		3. „Aktywnie spędzam czas z rodziną”	rodzice	18
		4. „Skutki uzależnień i nałogów”	uczniowie	22
	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – samokształcenie na podstawie udostępnionych materiałów	nauczyciele	12
1.3 1.4 1.5	Prowadzenie poradnictwa rodzinnego, służącego wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców opracowanie i realizacja programów promujących i wdrażających prawidłowe metody wychowawcze w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą	Realizacja programu profilaktycznego - Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł” Współpraca z PCPR w Bartoszycach Współpraca wychowawcy z kuratorem rodzinnym Konsultacje indywidualne z rodzicami, pedagogizacje: - „Jak bronić się przed agresją”, - „Wychowywać bez przemocy ” - „Rodzice odbierający dziecko z przedszkola / szkoły pod wpływem alkoholu, a procedura postępowania” - „Procedura Niebieskiej Karty” - Spotkanie z policjantem – przeciwdziałanie	uczniowie rodzice uczniowie rodzice rodzice uczniowie rodzice rodzice nauczyciele	51 16 4 2 5 5 12 12 8 11 51

		patologii społecznej, przestrzeganie przed absencją, sposób na nudę. - „Skutki uzależnień i nałogów”	uczniowie uczniowie	51
1.6	Promowanie wartości rodziny i sposobów rozwiązywania problemów rodzinnych bez agresji	Organizacja festynów rodziny – promowanie sposobów spędzania czasu wolnego oraz zdrowego stylu życia, realizacja zajęć w ramach programu „Wychowanie do życia w rodzynie”, okolicznościowe gazetki ściennie, lekcje z wychowawcami	uczniowie, rodzice	71 41

Kierunki działań – stale podejmowane przez w/w szkoły.

1. Informacja dla wszystkich członków Rady Pedagogicznej o zakresie oraz procedurze stosowania „Niebieskiej karty”.
2. Udostępnienie w bibliotece szkolnej publikacji informującej o zasadach stosowania procedury „Niebieskiej karty”.
3. Udostępnienie informacji o telefonie dla ofiar przemocy „Niebieska linia”.
4. Udostępnienie u trakcie spotkań z rodzicami oraz festynu szkolnego ulotek informacyjnych o sposobach postępowaniu w przypadku, gdy jesteśmy świadkami lub uczestnikami przemocy domowej.
5. Akcja plakatowa „Jesteś świadkiem przemocy domowej nie bądź obojętny – reaguj”.
6. Uczestnictwo w posiedzeniach interdyscyplinarnych „Niebieskie Karty”.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Sępopol

1. W ramach działalności merytorycznej organizowano Happeningi, zajęcia terapeutyczne, kulturalne i integracyjne dla dzieci (w tym z rodzin problemowych).
2. Wykładano ulotki informacyjne o tematyce przemocy w rodzinie w bibliotece i domu kultury.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępopolu.

Działania dofinansowywane ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mające na celu realizację Programu (bez wyszczególniania działań wykazanych przez szkoły)

- 25 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, między innymi rodzin zagrożonych przemocą, uczestniczyło w koloniach profilaktycznych we Władysławowie w okresie - 03.07.2018 - 12.07.2018. Rekrutację prowadzili pracownicy socjalni z MGOPS w Sępopolu przy współpracy z GKRPA.
- Cztery Festyny Rodzinne Festyn rodzinny pod hasłem „**Rodzina – Dom - Ojczyzna**” oraz ogólnopolskiej kampanii „**Zachowaj Trzeźwy Umysł**”
- Zakupiono materiały profilaktyczne ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej „**Zachowaj Trzeźwy Umysł**” na 2018 r. dla 4 szkół w Gminie Sępopol oraz zakup materiałów na 2019 rok „**Zachowaj Trzeźwy Umysł**”, materiały profilaktyczne dotyczące przemocy w rodzinie (do Zespołu Interdyscyplinarnego) oraz „Narkotyki, to mnie nie kręci” (do wykorzystania przez Policjantów podczas spotkań z uczniami).
- **Punkt Konsultacyjno-Informacyjny:**

W ramach prowadzenia punktu konsultacyjno - informacyjnego realizowane są następujące zadania:

- Rozmowy motywujące i interwencyjne wobec osób uzależnionych bądź sięgających po psychostymulatory w sposób ryzykowny, szkodliwy.
- Poradnictwo dla rodzin i bliskich osób uzależnionych, konsultacje i interwencje uzależnionych, współuzależnionych, sprawców ofiar przemocy w rodzinie.
- Wsparcie psychologiczne, informacyjne, wartościujące i instrumentalne dla osób uzależnionych, współuzależnionych, sprawców i ofiar przemocy w rodzinie.
- Rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy w rodzinie.
- Stała współpraca merytoryczna i informacyjna z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Pomoc informacyjna, terapeutyczna- adekwatna do potrzeb klienta.

Punkt konsultacyjno-Informacyjny z siedzibą w M-GOPS w Sępopolu w którym konsultacji udziela psycholog - Pani Aleksandra Tarasewicz, 12 miesięcy – po 14 godzin zegarowych w miesiącu – finansowany ze środków pozyskanych za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Szkolenia i konferencje, w których uczestniczyli członkowie zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych:

1. „Przemoc w rodzinie a prawo karne. Rola Policji w systemie pomocy dziecku krzywdzonemu- możliwości i ograniczenia) – szkolenie dla pracowników socjalnych i asystentów rodzin (czerwiec 2019)- 3 osoby.
2. 17 wrzesień 2018 konferencja – „Wspólnie znaczy więcej” – 1 osoba – konferencja organizowana przez Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie
3. 19 październik 2018 szkolenie - *Specyfika pracy z osobami uwikłanymi w przemoc, psychologiczny i prawny portret osób w procedurze Niebieskie Karty z elementami RODO*- dla przedstawicieli zespołu interdyscyplinarnego, członków grup roboczych i osób z innych instytucji z gminy Sępopól pracujących na rzecz rodziny problemowej -22 osoby zadeklarowały udział – 14 uczestniczyło.
4. Konferencja wojewódzka nt. „Strategii Rozwiązywania Problemu Uzależnień.”, która odbyła się dnia 15 listopada 2018 roku zorganizowana przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz Fundację Polska Sieć Polityki Narkotykowej. Uczestniczyły 2 osoby (członkowie GKRPA).
5. Konferencja ogólnopolska pn. „Rozwiązywanie problemów alkoholowych w gminie – obszary profesjonalizacji działań”, która odbyła się 18-20.06.2018 r. w Krakowie, uczestniczył - 1 członek GKRPA
6. Szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sępopolu, dotyczące zasad pracy w Gminnych Komisjach Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które odbyło się dnia 26 września 2018 r. Szkolenie przeprowadził Pan Waldemar Saltarius – specjalista ds. profilaktyki uzależnień i przemocy w samorządach lokalnych. Udział wzięło 5 osób (członkowie GKRPA).

Czynniki sprzyjające udzielaniu skutecznej pomocy .

Najwyżej ocenione to:

1. Doświadczenie służb w pracy z osobami doświadczającymi przemocy i sprawcami przemocy.
2. Doświadczenie we współpracy służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Najniżej ocenione to:

1. Możliwość aplikowania o środki na działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Czynniki utrudniające skuteczną pomoc.

Najwyżej ocenione:

1. Niedostateczna oferta pomocy specjalistycznej tj. pedagoga, prawnika oraz terapeuty.
2. Niechęć do współpracy – zwłaszcza osob podejrzewanych o stosowanie przemocy.

Najniżej ocenione to:

1. Trudne warunki lokalowe spotkań zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych.
2. Brak zabezpieczenia finansowego i uregulowań prawnych superwizji dla członków zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych.

Na zakończenie informuję, że od stycznia 2019 roku obowiązuje realizacja kolejnego ***Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar na lata 2019- 2025.***

Przygotowała :

B. Wołosz